

СХВАЛЕНО

Рішенням педагогічної ради
КУ Сумська ЗОШ №18 СМР
від 05.06.2026 р., протокол № 11

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора
КУ Сумська ЗОШ №18 СМР
від 05.06.2026 № 72

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність у Комунальній установі Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №18 Сумської міської ради

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення є внутрішнім актом КУ Сумська ЗОШ І-ІІІ ступенів №18 СМР (далі — заклад освіти), що стосується питань академічної доброчесності. Положення розроблене відповідно до Конституції України, законів України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та інших актів законодавства України.

1.2. Метою даного Положення є забезпечення та популяризація академічної доброчесності, утвердження в освітньому середовищі закладу освіти довіри до результатів навчання, формування поваги до честі та гідності людини і дотримання прав інтелектуальної власності.

1.3. Дія цього Положення поширюється на всіх суб'єктів академічної діяльності закладу освіти: педагогічних працівників, здобувачів освіти (учнів), їхніх батьків або інших законних представників, учасників та організаторів школярських конкурсів, олімпіад та турнірів.

1.4. Терміни у цьому Положенні вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» та Законом України «Про освіту»:

- **академічна доброчесність** — сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;
- **навчальна робота** — результат виконання здобувачем освіти навчального завдання, відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, цифровій чи іншій формі;
- **джерело інформації** — друковане чи електронне видання, інтернет-ресурс, особиста комунікація тощо, з якого отримано інформацію, що використовується у навчальній чи педагогічній роботі;
- **уповноважена особа / орган** — відповідно призначений педагогічний працівник або створений колегіальний орган (Комісія з академічної доброчесності), уповноважені розглядати повідомлення про порушення та реагувати на них.

Розділ ІІ. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Базовими цінностями академічної доброчесності в закладі освіти є: чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість у доброчесному провадженні діяльності та рішучість у захисті доброчесності.

2.2. Основними принципами забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти є:

- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;
- відкритість інформації про правила, види порушень та відповідальність;
- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- повага до результатів діяльності (авторства) іншої людини;
- уникнення конфлікту інтересів.

Розділ III. ОСНОВНІ ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Для педагогічних працівників:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати діяльність на надійних і достовірних даних, перевіряти інформацію, що надається;
- чітко окреслювати вимоги до завдань, критерії та прозору систему оцінювання;
- доброчесно та неупереджено оцінювати навчальні роботи здобувачів освіти;
- власним прикладом сприяти формуванню культури академічної доброчесності, стимулювати й заохочувати учнів до її дотримання;
- вчасно, неупереджено й невибірково реагувати на будь-які прояви порушень;
- **забороняється** доведення до здобувачів освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації (крім випадків із навчально-методичною метою для розвитку критичного мислення).

3.2. Для здобувачів освіти (учнів):

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно (крім випадків групових завдань або коли це дозволено умовами);
- обов'язково зазначати посилання на джерела інформації та/або автора в разі використання у своїй роботі чужих результатів творчої діяльності (текстів, ідей, зображень тощо);
- у разі використання об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, повідомляти про це в роботі із зазначенням методики або програми генерування.

3.3. Для батьків або інших законних представників:

- формувати в дітей усвідомлення необхідності дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- заохочувати, стимулювати та сприяти дотриманню дітьми академічної доброчесності.

Розділ IV. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність», порушеннями академічної доброчесності визнаються такі дії або бездіяльність:

1. **Академічний плагіат** — оприлюднення або відтворення у навчальній роботі чужих результатів чи текстів без відповідного посилання на джерело/автора.

2. **Відчуження авторства** — передача академічного твору чи роботи іншій особі для подальшого подання під її іменем.
3. **Приписування авторства** — зазначення серед авторів особи, яка не брала участі у створенні роботи.
4. **Самоплагіат** — повторне оприлюднення власних раніше опублікованих результатів без посилання на першоджерело з метою отримання оцінки чи кваліфікації.
5. **Фабрикація** — вигадкування даних чи фактів про результати власної діяльності.
6. **Фальсифікація** — свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації.
7. **Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом** — подання згенерованих ШІ текстів, зображень чи даних як власних без зазначення цього факту.
8. **Недоброчесне оцінювання** — свідоме порушення вимог щодо оцінювання, що призвело до заниження або завищення оцінки.
9. **Несамостійне виконання завдання** — виконання навчального/контрольного завдання із залученням недозволених джерел, технічних засобів чи сторонньої допомоги (списування, виконання завдання іншою особою тощо).
10. **Недозволена допомога** — надання сторонньої допомоги, не передбаченої умовами завдання.
11. **Академічний саботаж** — діяння, що перешкоджає реалізації прав інших осіб в їхній академічній діяльності.
12. **Схиляння до порушення** — прохання, вмовляння, вказівка, тиск, погрози чи примушування до порушення академічної доброчесності.

Розділ V. ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ ТА САНКЦІЇ ЗА ПОРУШЕННЯ

5.1. До суб'єкта академічної діяльності, який припустився порушення, застосовуються заходи реагування відповідно до віку, статусу та характеру вчиненого проступку.

5.2. Санкції щодо здобувачів освіти (учнів):

- **Виховні заходи реагування:**
 - відвідування тематичних занять або тренінгів з академічної доброчесності;
 - усне чи письмове попередження;
 - повторне виконання завдання.
- **Заходи в межах академічної відповідальності:**
 - повторне проходження підсумкового оцінювання;
 - позбавлення права брати участь у конкурсах, турнірах, олімпіадах, висуванні на стипендії/нагороди на строк від 1 до 3 років.

Примітка: До академічної відповідальності може бути притягнуто здобувача освіти, який на час вчинення порушення досяг 14-річного віку.

5.3. Заходи та санкції щодо педагогічних працівників:

- позбавлення права брати участь у проведенні заходах забезпечення якості освіти, олімпіадах, конкурсах, турнірах;

- недопущення строком від 1 до 3 років до позачергової атестації на підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- позбавлення будь-яких видів заохочувальних виплат або нагород протягом одного року;
- притягнення до дисциплінарної відповідальності (догана, звільнення відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 41 Кодексу законів про працю України за вчинення порушення академічної доброчесності).

Розділ VI. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ

6.1. Будь-яка особа, якій стали відомі факти порушення академічної доброчесності в закладі освіти, має право письмово (у паперовій чи електронній формі) повідомити про це директора школи або уповноважену Комісію з академічної доброчесності.

6.2. Повідомлення підлягає розгляду, якщо містить фактичні дані, які можуть бути перевірені. Протягом 10 робочих днів ухвалюється рішення про початок розгляду або залишення повідомлення без розгляду із зазначенням причин.

6.3. Для розгляду фактів порушень наказом директора створюється уповноважений орган — **Комісія з академічної доброчесності** закладу освіти.

- Розгляд справи щодо здобувачів освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням їхніх батьків (законних представників) та за обов'язкової участі представників учнівського самоврядування.

6.4. Особа, стосовно якої розглядається питання, має право:

- бути поінформованою про час і місце розгляду (не пізніше ніж за 3 робочі дні);
- ознайомлюватися з усіма матеріалами, надавати письмові та усні пояснення або відмовитися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів особисто або через представника.

6.5. У разі визнання особою факту порушення, перевірка доказів може не проводитися, а факт визнання враховується під час обрання санкції.

6.6. Загальний строк розгляду повідомлення та прийняття рішення не може перевищувати 6 місяців з дня його реєстрації. Рішення Комісії / керівника має бути обґрунтованим.

6.7. Рішення про застосування санкцій може бути оскаржено особою протягом 30 днів до педагогічної ради або в судовому порядку.

Розділ VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення затверджується Педагогічною радою закладу освіти та вводиться в дію наказом директора.

7.2. Положення оприлюднюється на офіційному веб-сайті КУ Сумська ЗОШ І-ІІІ ступенів №18 СМР.

7.3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться в порядку, передбаченому для його прийняття.